

Kúria végzése

Az ügy száma: Bfv.I.1424/2022/12.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: Dr. Gimesi Ágnes, a tanács elnöke
Dr. Kardos Andrea, előadó bíró
Dr. Domonyai Alexa, bíró
Dr. Schmidt Péter, bíró
Dr. Tuba István Krisztián, bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2023. október 17.

Az ügy tárgya: emberölés bűntettének kísérlete és más bűncselekmények

Terhelt(ek): terhelt1 és társai
[Terhelt1 (korábbi neve: terhelt1) I. rendű terhelt]

Elsőfok: Pest Megyei Bíróság, 5.B.330/1999/70., ítélet, tárgyalás
2000. február 10.

Másodfok: A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága, Bf.V.1.477/2000/7., ítélet,
tárgyalás, 2001. január 15.

Az indítvány előterjesztője: Terhelt1 (korábbi neve: terhelt1) I. rendű terhelt és védője,
valamint a Legfőbb Ügyészség

Az indítvány iránya: az I. rendű terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria az emberölés bűntette és más bűncselekmények miatt Terhelt1 (korábbi nevén terhelt1) és társai ellen folyamatban volt büntetőügyben Terhelt1 (korábbi nevén terhelt1) I. rendű terhelt és védője, valamint a Legfőbb Ügyészség által Terhelt1 (korábbi nevén terhelt1) I. rendű terhelt vonatkozásában előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálv a Pest Megyei Bíróság 5.B.330/1990/70. számú és a Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága mint másodfokú bíróság Bf.V.1.477/2000/7. számú ítéletét Terhelt1 (korábbi nevén terhelt1) I. rendű terhelt vonatkozásában hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye. Ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

[1] **I.** A Pesti Megyei Bíróság a 2000. február 10. napján kihirdetett 5.B.330/1999/70. számú ítéletében terhelt1 (jelenlegi neve: Terhelt1) I. rendű terhelt bűnösségét 1 rendbeli részben nyereségvágyból, részben hivatalos személy ellen, több emberen elkövetett emberölés büntettének kísérletében részben mint társtettes, 2 rendbeli rablás büntettében, 1 rendbeli robbantószerrel visszaélés büntettében mint társtettes, 2 rendbeli lőfegyverrel és lőszerral visszaélés büntettében részben mint társtettes, 1 rendbeli fogolyszökés büntettében, 1 rendbeli orgazdaság büntettében mint társtettes, és 5 rendbeli közokirat-hamisítás büntettében állapította meg. Ezért őt – mint a rablás bűncselekményében különös visszaesőt, halmazati büntetésül – életfogytig tartó fegyházbüntetésre és a közügyektől 10 évi eltiltásra ítélte. A feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját 25 évben határozta meg. Rendelkezett az I. rendű terhelt által előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról, valamint az eljárás során lefoglalt bűnjelekről és a felmerült bűnügyi költség viseléséről.

[2] Az ellentétesirányú fellebbezések alapján eljáró Legfelsőbb Bíróság mint másodfokú bíróság a 2001. január 15. napján meghozott Bf.V.1.477/2000/7. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet az I. rendű terhelt vonatkozásában annyiban változtatta meg, hogy a feltételes szabadságra bocsátásának legkorábbi időpontját 30 évben határozta meg. Egyebekben az elsőfokú ítéletet az I. rendű terhelt vonatkozásában helybenhagyta.

[3] **II.** A jogerős ügydöntő határozattal szemben Terhelt1 (korábbi nevén terhelt1) I. rendű terhelt, továbbá védője és a Legfőbb Ügyészség jelentett be felülvizsgálati indítványt.

[4] 1. Terhelt1 I. rendű terhelt a 2022. október 6. napján benyújtott felülvizsgálati indítványát a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 648. § c) pontjában foglalt okra alapítva, az Alkotmánybíróság 25/2013. (X.4.) AB határozatára hivatkozással terjesztette elő, mert álláspontja szerint az első fokon eljáró bíróság elfogult volt vele szemben.

[5] Indokolásában ennek alátámasztására több, a tisztességes eljárást sértő körülményt is megjelölt. Így hivatkozott arra, hogy az elsőfokú eljárásban a bíróság nem biztosított a vád és védelem számára egyenlő esélyeket, nem volt lehetősége vitatni a tényállást, a vád tanúihoz kérdést nem intézhetett, és a bíróság a mentő tanúk megidézését is elutasította. Emellett a törvényszék az igazságügyi fegyverszakértő szakvéleményét és a belső biztonsági kamera felvételét is szándékosan figyelmen kívül hagyta, a releváns szakkérdéseket a szakvélemény kiegészítése nélkül saját döntési jogkörébe vonta.

[6] Az I. rendű terhelt részletesen elemezte, hogy a nyomozó hatóság és a bíróság az egyes tényállási pontokat illetően milyen hibákat követett el, amelyek szintén alátámasztják a pártatlanság hiányát.

[7] Kifogásolta, hogy a bíróság a bizonyítékok értékelésekor kizárólag a rendőrségen tett tanúvallomásokra alapozta a tényállást, és nem vette figyelembe, hogy az ügyében érintett nyomozó egy másik ügyben befolyásolta a tanúkat.

[8] Álláspontja szerint az elfogultságot igazolja az is, hogy a törvényszék nem indokolta meg a mellmagasságban, célzottan ölési szándékkal leadott lövésre vonatkozó ténymegállapítását, továbbá nem vizsgálta az elkövetéskori tudattartalmat és az ölési szándék motívumát sem.

[9] Érvelése szerint az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat nem megfelelően mérlegelte és az indokolási kötelezettségét is hiányosan teljesítette, mely a bűnösségre vont téves következtetésre, téves jogi minősítésre és eltúlzott mértékű büntetésre vezetett.

[10] Mindezek mellett indítványozta annak vizsgálatát is, hogy „reális büntetéstan indokokkal” igazolható-e a vele szemben kiszabott büntetés és annak további fenntartása.

[11] 2. Az I. rendű terhelt védője 2022. december 13. napján a Be. 649. § (3)-(5) bekezdésben meghatározott okból felülvizsgálati indítványt nyújtott be, melyhez az I. rendű terhelt részletes indokolását csatolta azzal, hogy az abban foglaltakat saját nyilatkozatának is kérte tekinteni.

[12] Indítványozta, hogy a Kúria a Be. 662. § (2) bekezdés a) pontja alapján a jogerős ítéletet változtassa meg és az I. rendű terheltet az ellene emelt vád alól mentse fel.

[13] Az indokolás szerint az alapítélet támadhatóságának alanyi jogosultságát és tárgyi lehetőségét az Emberi Jogok Európai Bíróságának (a továbbiakban: EJEB) az 59530/18. számú terhelt1 v. Hungary ítélete alapozza meg, mely megállapította az Egyezmény 3. Cikkének, az embertelen, megalázó büntetés tilalmának megsértését.

[14] Kifejtette, hogy az első fokon eljáró bíróság az alapjogokat sértő körülményeket és a „fegyverek egyenlőségének” elvét teljes egészében figyelmen kívül hagyta, ezért sérült az I. rendű terhelt tisztességes eljáráshoz és védekezéshez való joga, amikor az eljárás teljes ideje alatt biztonsági zárkában elhelyezve tartották fogva.

[15] Ugyancsak a tisztességes eljárás megsértéseként értékelte, hogy a tényállás megállapítását, a bűncselekmény tárgyi és alanyi oldalának vizsgálatát, a bizonyítékok mérlegelését, a felelősségre vonást és a büntetéskiszabást nem az anyagi igazság szem előtt tartásával végezték el az eljáró bíróságok. Ezt támasztja alá az – az alapjárárásban is ismert – tény, miszerint a sértett büntetés-végrehajtási őr a harmadik lövésnél nem állt löirányban, a lövedék tehát nem veszélyeztette sem az életét, sem a testi épségét. Az indítvány az indokolási kötelezettség megsértése kapcsán megismételte az I. rendű terhelt által korábban kifejtetteket kiemelve azt, hogy az ítélet nem tartalmaz a bűnösség megállapításához vezető mérlegelést és indokolást, így azt sem, hogy mit vetett el a bíróság, és mit látott bizonyítotttnak.

[16] Az indítvány emellett megismételte a bizonyítási eljárás hiányos lefolytatásával, a bizonyítékok helytelen mérlegelésével és a jogerős ítéleti tényállás megalapozatlanságával kapcsolatos terhelti álláspontot, valamint az elsőfokon eljáró bíróság elfogultságát alátámasztó körülményeket. Emellett kitért az egyes tényállási pontokkal kapcsolatban figyelembe vehető enyhítő körülményekre is.

[17] Hangsúlyozta azt is, hogy az Emberi Jogok Európai Egyezményének 3. Cikkelye tilalmába ütközik minden olyan büntetés, amely súlyosan aránytalan, eltúlzott, az elkövetett cselekményhez és a megállapított bűnösséghez képest szembetűnő aránytalanságot hordoz. Álláspontja szerint emiatt az EJEB ítélete és az EBH 2018.B.6. számú eseti döntés alapján az Egyezmény 3. cikkével összeegyeztethető büntetés a határozott tartamú szabadságvesztés lenne.

[18] Érvelése szerint, amennyiben az indoklási kötelezettséghez kapcsolódó eljárási szabálysértés kifejezett törvényi szabály sérelmével jár, akkor feltétlen hatályon kívül helyezéshez vezető, abszolút eljárási szabálysértés valósul meg. Ezen túlmenően az EJEB ítéletében megállapított egyezményesértést is kizárólag a Be. 663. § (1) bekezdés c) pontja szerinti hatályon kívül helyezéssel, megismételt eljárásban lehet orvosolni, mely – az EBH 2009.1949. és BH 2022.41. számú eseti döntések alapján – kiterjed a jogerős ítéletben rögzített tényállás, az ahhoz vezető okfolyamat, a bizonyítási eszközök törvényességének és összevetésének vizsgálatára, valamint új tényállás megállapítására is.

[19] Emellett az 1/2020. Büntető Jogegységi Határozat alapján a büntethetőség elévülésének vizsgálatát is szükségesnek tartotta.

[20] Végül hivatkozott az Európa Tanácsnak az életfogytig tartó szabadságvesztésre ítélt fogvatartottak helyzetét vizsgáló jelentésére, mely nevesíti, hogy a tagállamokban hány évet kell valakinek letöltenie a büntetéséből ahhoz, hogy feltételesen szabadlábra helyezték. Erre figyelemmel indítványozta annak vizsgálatát is, hogy az I. rendű terhelttel szemben a szabadságvesztés fenntartása továbbra is indokolt-e.

[21] 3. Az I. rendű terhelt a fenti felülvizsgálati indítványt ugyanezen tartalommal 2023. január 9. napján közvetlenül a Kúrián önállóan is benyújtotta.

[22] 4. A Legfőbb Ügyészség BF.228/2023/2. számon Terhelt I. rendű terhelt tekintetében a Be. 651. § (3) bekezdésében írt kötelezettségnek megfelelően, a Be. 649. § (4) bekezdése alapján a jogerős ítélet ellen felülvizsgálati indítványt nyújtott be.

[23] Az indítvány indokaként kifejtette, hogy az I. rendű terhelt által előterjesztett felülvizsgálati indítványa egyrészt ismételten előterjesztett, másrészt az alapügyben eljáró bíróság elfogultságára való hivatkozása sem alkalmas az érdemi felülvizsgálat lefolytatására. Emellett a védő felülvizsgálati indítványát a tisztességes eljáráshoz fűződő terhelti jogok megsértésével összefüggően, valamint az elfogultságot, a bizonyítékok bírói mérlegelését, illetve a tényállás megalapozatlanságát sérelmező részében szintén a törvényben kizártnak tartotta. Rámutatott továbbá, hogy az indokolási kötelezettség megsértése 2018. július 1. napjától nem felülvizsgálati ok.

[24] Álláspontja szerint a védő indítványa az Emberi Jogok Európai Bírósága ítéletével összefüggő részében megalapozza az érdemi felülvizsgálatot.

[25] Kifejtette, hogy az EJEB az I. rendű terhelt 59530/2018. számon iktatott kérelme alapján a 2022. október 13. napján végleges ítéletében megállapította, hogy az eljáró bíróságok az Egyezmény kényszer tilalmáról rendelkező 3. Cikkét megsértették.

[26] Mivel az Egyezményt kihirdető 1993. évi XXXI. törvény 3. §-a alapján Magyarország magára nézve kötelezőnek ismeri el az EJEB joghatóságát és szerződő félként kötelezőnek tekinti az EJEB végleges ítéletét minden ügyben, amelyben félként szerepel, a felülvizsgálat Be. 649. § (4) bekezdésében írt valamennyi feltétele fennáll.

[27] Az EBH 2015.B.7. számú eseti döntését megjelölve kifejtette, hogy az EJEB egyezményesértést megállapító ítélete akkor alapozza meg a felülvizsgálati eljárást, ha a törvényben kihirdetett nemzetközi szerződés valamely rendelkezésének sérelme a büntetőügyben eljáró bíróság jogerős ügydöntő határozatában, vagy az ügydöntő határozathoz vezető büntetőeljárásban valósult meg. Az EJEB ítélete önmagában nem dönti el a bűnfelelősséget, de olyan jogi tény, amely megalapozza a jogerős ügydöntő határozat egyezményesértő részének kiküszöbölésére alkalmas felülvizsgálati eljárást.

[28] Rámutatott ugyanakkor arra, hogy az EBH 2018.B.6. számú eseti döntésben kifejtettek szerint felülvizsgálati ok nem valósul meg, ezért az anyagi jogerő feloldására, és a jogerős határozat megváltoztatására nincs törvényes lehetőség, és a megtámadott ítélet hatályban tartása indokolt, ha a nemzetközi szerződéssel létrehozott emberi jogi szerv nem az életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabását tekintette egyezményesértőnek, hanem egy – már a büntetés-végrehajtás szakaszába tartozó – felülvizsgálati lehetőség olyan időpontban történő megnyílását, amely az EJEB által ajánlott idő kitöltése után „de facto” csökkenthetővé teszi az életfogytig tartó szabadságvesztésre ítélt büntetését. A nemzetközi szerződéssel létrehozott emberi jogi szerv az Egyezmény 3. Cikkének megsértését az egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2014. évi LXXII. törvény által módosított 2013. évi CCXL. törvény (Bv. törvény) szabályozásának – általa vélt – jogszabályi hiányosságára alapozta, amely nem az ítéletet hozó bíróság eljárására, illetve az ügydöntő jogerős

határozatra vonatkozik. A feltételes szabadságra bocsátás szabályain változtatni nem a jogalkalmazás, hanem a jogalkotás feladata. Ha pedig jogalkotásra van szükség, akkor felülvizsgálati ok nem valósul meg, nem keletkezik felülvizsgálati döntési jogkör, mert a hiányzó szabályt a Kúria nem alkothatja meg, s nem pótolhatja azt az Egyezmény közvetlen alkalmazásával.

[29] Hivatkozott a 3/2015. Büntető jogegységi határozat 2. pontjára is, mely szerint a nemzetközi szerződéssel létrehozott emberi jogi szerv döntése folytán, törvényben kihirdetett nemzetközi szerződésnek megfelelő határozat meghozatala nem közvetlenül, az Emberi Jogok Európai Egyezménye mint ítélkezésre szolgáló anyagi vagy eljárási jogszabály alapján, hanem az emberi jogi szerv döntésének alapulvételével annak magyar jogrendszerbe beillesztésével, a büntetőeljárásról szóló törvény szerinti felülvizsgálati eljárás lefolytatásával, az egyezményesértéssel nem érintett hatályos jogszabályok alkalmazásával történik.

[30] Álláspontja szerint az EJEB döntéséből egyedül az következik, hogy az alkalmazott jogszabály mellett további szabályozás szükséges, amely nem jogalkalmazói, hanem jogalkotói feladat.

[31] Ezért a kötelezően lefolytatandó felülvizsgálati eljárásban a Kúria azt állapíthatja meg, hogy a konkrét ügyben az egyezményesértés jogalkalmazói eszközökkel nem orvosolható, és így az EJEB által a Blonski és mások kontra Magyarország ügyben hozott ítélet alapján nincs ok és mód az alapügyben meghozott ítélet megváltoztatására.

[32] Mindezek alapján azt indítványozta, hogy a Kúria a Pest Megyei Bíróság 5.B.330/1999/70. számú, valamint a Legfelsőbb Bíróság Bf.V.1.477/2000/7. számú ítéletét terhelt I. rendű terhelt (jelenlegi neve Terhelt1) tekintetében a Be. 662. § (1) és (3) bekezdései alapján a Be. 660. § (1) bekezdése szerinti tanácsulésén hatályában tartsa fenn, az I. rendű terhelt felülvizsgálati indítványát a Be. 656. §-a (2) bekezdésének a) pontja alapján utasítsa el.

[33] 5. Az I. rendű terhelt védője a Legfőbb Ügyészség felülvizsgálati indítványában foglaltakra írásbeli észrevételt tett.

[34] Kifejtette, hogy – az ügyészségi állásponttal ellentétben – a felülvizsgálati ok fennáll, és mód is van a büntetés csökkentésére, hiszen az elsőfokú bíróság éppen olyan büntetést szabott ki, amennyit az EJEB még elfogadhatónak tart, és amit a védő is indítványoz. Álláspontja szerint törvényes keretek lehetővé teszik a letöltendő büntetés mérséklését, semmilyen jogszabály nem zárja ki az európai értékekhez és normákhoz való igazodást.

[35] Érvelése szerint az Alaptörvény 28. cikkében megfogalmazott jogszabályértelmezési követelményből kiindulva nem lehet kötelezően benyújtandónak tekinteni egy eleve intézményesen kudarcra ítélt, tényleges jogorvoslatot szorgalmazó ügyészi felülvizsgálati indítványt, a hatályban fenntartás indítványozásának pedig nincs értelme.

[36] Mindezek alapján elsődlegesen indítványozta, hogy a Kúria az I. rendű terhelt büntetését az EJEB ítélet által maximumként meghatározott 25 év szabadságvesztésre enyhítse. Másodlagos indítványa arra irányult, hogy a Kúria a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját a tényleges szabadságelvonástól számított 25 évben határozza meg.

[37] 6. Az I. rendű terhelt a Legfőbb Ügyészség indítványára észrevételt tett, melyben azt kérte, hogy a Kúria a Be. 649. § (4) és (5) bekezdése szerint, a Be. 663. § (1) bekezdés c) pontja alapján helyezze hatályon kívül az első- és másodfokú bíróság ítéletét és rendelkezzen a fogvatartás kérdésben.

[38] Kifejtette, hogy az ügyészi felülvizsgálati indítvány tartalma értelmezési okokra és a nem hiteles szövegfordításra vezethető vissza, azonban az EJEB ítéletének angol nyelvű

változata mindenkor irányadó, amelynek egyes részeit az észrevételében angol nyelven és magyar fordításban is rögzítette.

[39] Hivatkozott arra, hogy az EJEB gyakorlata alapján az életfogytig tartó szabadságvesztés akkor nem egyezményesértő, ha a büntetés nem súlyosan aránytalan, mely álláspont a Kúria Bfv.1378/2019/28. számú határozatában is megjelenik, eszerint a büntetés akkor is törvénysértő lehet, ha a törvényes minősítésnek megfelelő tételkereten belül kerül kiszabásra.

[40] Érvelése szerint – hivatkozva az EBH 2015.B.7. számú elvi bírósági határozatra – az Egyezmény 3. Cikkének sérelme miatt jelen ügyben a felülvizsgálati eljárást le kell folytatni, ennek során a Be. rendelkezéseinek alkalmazásával a Kúriának az EJEB döntése alapján lehetősége van a feltételes szabadságra bocsátásra vonatkozó rendelkezésen változtatni, azt az uniós jog alapján meghatározni.

[41] Sérelmezte, hogy 25 éve van fogvatartásban egy kísérleti szakban maradt bűncselekmény miatt, ezalatt elvesztette az egész családját. Hangsúlyozta, hogy többféle szakmája és nyelvtudása van és szabadulása esetén jogkövető életmódot kíván folytatni.

[42] Végül kifogásolta az ügyészi indítványnak azon kitételét, miszerint a felülvizsgálatai indítványát a Be. 649. § (2) bekezdése és Be. 608. § (1) bekezdés b) pontja alapján nyújtotta be. Ezzel szemben ténylegesen – az egyik családtagja által – 2022. november 28. napján e-mail útján benyújtott felülvizsgálati indítványt követően, a 2023. január 4. napján postára adott indítványában az EJEB ítéletében megállapított egyezményesértés miatt maga is indítványozta a felülvizsgálati eljárás lefolytatását.

[43] **III.** A Legfőbb Ügyészség felülvizsgálati indítványa alapos, az I. rendű terhelt és védőjének felülvizsgálati indítványa részben a törvényben kizárt, részben alaptalan.

[44] 1. A Be. XC. Fejezetében szabályozott felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, mely a Be. 648. §-a alapján a bíróság jogerős, vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen terjeszthető elő. E rendkívüli jogorvoslatnak a Be. 648. § a) pontja szerint a büntető anyagi jog szabályainak megsértése, b) pontja alapján eljárási szabálysértés, c) pontja értelmében az Alkotmánybíróság vagy nemzetközi szerződéssel létrehozott emberi jogi szerv határozata alapján, míg d) pontja szerint a Kúria Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozatától való eltérés esetén van helye.

[45] Az eljárási törvény a Be. 649. §-ában tételesen megjelöli azokat az okokat, amelyekre hivatkozással e rendkívüli jogorvoslat igénybe vehető. A felülvizsgálati okok törvényben meghatározott köre nem bővíthető.

[46] A Be. 651. § (1)-(3) bekezdése meghatározza a felülvizsgálat előterjesztésére jogosultak körét, valamint az indítvány lehetséges irányát.

[47] 2. A Be. 652. § (6) bekezdésében foglalt rendelkezés szerint minden jogosult csak egyszer nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul. További korlátot jelent, hogy a felülvizsgálati indítvány ugyanazon tartalommal csak egyszer nyújtható be [Be. 652. § (7) bekezdés]. A Be. 656. § (4) bekezdése értelmében – Be. 652. § (6) bekezdésére tekintettel – az ugyanazon jogosult által, ismételten előterjesztett, illetőleg a korábbival azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja.

[48] Felülvizsgálati indítványt tehát – a Be. 649. § (3)-(5) bekezdése szerinti okot kivéve – minden jogosult csak egy ízben nyújthat be, és minden kifogást csak egy ízben lehet érvényesíteni, főszabályként ismétlésnek nincs helye. Tartalmi – ekként más jogosultra is kizáró hatású – ismételtséget csak olyan kifogás alapozhat meg, amit felülvizsgálati eljárásban érdemben érvényesítettek (BH 2017.220.I.).

[49] Terhelt1 I. rendű terhelt korábban két alkalommal nyújtott be felülvizsgálati indítványt a Pest Megyei Bíróság 5.B.330/1999/70. számú, valamint a Legfelsőbb Bíróság mint másodfokú bíróság Bfv.V.1.477/200/7. számú ítélete ellen.

[50] Az I. rendű terhelt első alkalommal arra hivatkozott, hogy a megállapított tényállás téves, nem helytállóan tartalmazza a ténylegesen lezajlott eseményeket, ennél fogva téves a cselekmények jogi minősítése, a kiszabott büntetés pedig eltúlzott. A Legfelsőbb Bíróság a 2002. november 28. napján meghozott Bfv.X.3.187/2022/2. számú végzésével az I. rendű terhelt felülvizsgálati indítványát elutasította.

[51] Az I. rendű terhelt a második indítványában az ítéleti tényállás 5. pontjában leírt élet elleni bűncselekmény minősítését kifogásolta, téves bizonyítékértékelésre, a jogbiztonság és jogegyenlőség sérelmére hivatkozott és a büntetés enyhítését kérte. A Kúria a 2016. június 30. napján meghozott Bfv.II.569/2016/4. számú végzésével a felülvizsgálati indítványt elutasította. Mindkét határozat tartalmazta a tájékoztatást az ugyanazon jogosult által ismételten benyújtott felülvizsgálati indítvánnyal kapcsolatos törvényi rendelkezésekről.

[52] Mindezek alapján megállapítható, hogy az I. rendű terheltnek a Kúriára 2022. október 6. napján érkezett, a Be. 652. § (6) bekezdésében írt törvényi tilalom ellenére benyújtott felülvizsgálati indítványa alapján a felülvizsgálati eljárás lefolytatására nem kerülhet sor, az indítvány a törvényben kizárt.

[53] 3.1. A Be. 648. § c) pontjának II. fordulata szerint felülvizsgálatnak van helye a nemzetközi szerződéssel létrehozott emberi jogi szerv határozata alapján.

[54] Felülvizsgálati okot jelent, ha a nemzetközi szerződéssel létrehozott emberi jogi szerv - megállapította, hogy az eljárás lefolytatása vagy a bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata megsértette a törvényben kihirdetett nemzetközi szerződés valamely rendelkezését, feltéve, hogy a nemzetközi emberi jogi szerv joghatóságának Magyarország alávetette magát [Be. 649. § (4) bekezdés], valamint

- ha a nemzetközi szerződéssel létrehozott emberi jogi szerv a nemzetközi szerződés azon rendelkezésének megsértését állapította meg, amely olyan eljárási szabálysértést valósított meg, amely e törvény szerint felülvizsgálattal nem, csak fellebbezéssel támadható [Be. 649. § (5) bekezdés].

[55] Az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4. napján kelt Egyezményt (továbbiakban: Egyezmény) és az ahhoz tartozó nyolc kiegészítő jegyzőkönyvet az 1993. évi XXXI. törvény hirdette ki.

[56] E törvény 3. § b) pontja alapján a Magyar Köztársaság Kormánya az Országgyűlés felhatalmazása alapján, a megerősítésről szóló okirat letétbe helyezésekor tett nyilatkozatával az Egyezmény 46. Cikkével, a 4. számú kiegészítő jegyzőkönyv 6. Cikkével és a 7. számú kiegészítő jegyzőkönyv 7. Cikkével összhangban teljes jogúan és külön megállapodás nélkül, a viszonyosság feltételével kötelezőnek ismerte el az Európai Emberi Jogi Bíróság joghatóságát az Egyezmény és kiegészítő jegyzőkönyvei értelmezésével és alkalmazásával összefüggő minden ügygel kapcsolatban, amennyiben az ezen ügy alapjául szolgáló tények az Egyezménynek és a kiegészítő jegyzőkönyveknek Magyarországra nézve történő hatálybalépését követően következtek be. A törvény az 5. § alapján a kihirdetését követő 8. napon, azaz 1993. április 15. napján lépett hatályba.

[57] Az Egyezmény 46. Cikk 1. bekezdése szerint a szerződő felek vállalták, hogy magukra nézve kötelezőnek tekintik az EJEB végleges ítéletét minden ügyben, amelyben félként szerepelnek.

[58] 3.2. Terhelt1 I. rendű terhelt Magyarország ellen 59530/2019. számon kérelmet nyújtott be az Emberi Jogok Európai Bíróságánál, mert álláspontja szerint a jogerős ítéletben

kiszabott büntetés az Egyezmény 3. Cikkét sértő embertelen és megalázó büntetésnek minősül. Az EJEb a kérelmet a hasonló tárgyú kérelmekkel együtt, egyesített eljárásban bírálta el és a Blonski és mások kontra Magyarország ügyben 2022. szeptember 20. napján meghozott és 2022. október 13. napján véglegessé vált ítéletében megállapította az Egyezmény 3. Cikkének megsértését.

[59] Az EJEb ítélete a II. részében az egyezményisértéssel összefüggésben a következő megállapításokat tartalmazza:

- az EJEb a korábbi hasonló ügyekben hozott döntéseire utalva megállapította, hogy a büntetések egy meghatározott minimális időtartam utáni automatikus felülvizsgálata fontos garanciát jelent a fogvatartottak számára az olyan fogvatartás kockázatával szemben, amely a 3. Cikket sérti (6. pont);
- rögzítette, hogy a magyar Büntető Törvénykönyv szerint az életfogytig tartó szabadságvesztésre ítélt elkövető feltételes szabadságra bocsáthatósága előtt letöltendő minimális büntetési időnek a törvényben meghatározott minimum huszonöt év és maximum negyven év között kell lennie, a feltételes szabadságra bocsátás követelményeit pedig a 2013. évi CCXL. törvény (a továbbiakban: Bv. tv.) 188. §-a tartalmazza. Így a nemzeti jog és gyakorlat lehetőséget biztosít a kérelmezőkre kiszabott életfogytiglani szabadságvesztés célzott bírósági felülvizsgálatára (7. pont);
- a kérelmezők ugyanakkor csak 30-40 év szabadságvesztés letöltése után válhatnak jogosulttá arra, hogy szabadlábra kerüljenek, ezért esetükben azt kell vizsgálni, hogy a felülvizsgálati mechanizmus megfelel-e az EJEb esetjogában lefektetett kritériumoknak (8. pont);
- ez a 30-40 éves időtartam, amennyit a kérelmezőknek várniuk kell ahhoz, hogy feltételes szabadságra bocsáthatóságuk első alkalommal megfontolásra kerülhessen, lényegesen hosszabb, mint az életfogytig tartó szabadságvesztés felülvizsgálatára ajánlott maximális időtartam, azaz a 25 év (9. pont).

[60] Végül az ítélet összefoglalásként megállapította: az a tény, hogy a kérelmezők csak azt követően remélhetik a szabadulás irányába tett előrehaladásuk felülvizsgálatát, ha életfogytig tartó szabadságvesztés büntetésükből 30-40 évet már letöltöttek, elegendő annak megállapításához, hogy a kérelmezők életfogytiglani szabadságvesztés büntetése az Egyezmény 3. Cikke vonatkozásában nem tekinthető csökkenthetőnek. Az ilyen hosszú várakozási idő indokolatlanul késlelteti annak hazai hatóságok általi felülvizsgálatát, hogy „az életfogytiglani szabadságvesztésre ítélt személy életében bekövetkezett változások olyan jelentősek-e, és a büntetés során a személy olyan előrehaladást tett-e a rehabilitáció irányába, amelyek alapján a további fogvatartás törvényes büntetőjogi indokokkal már nem igazolható”. Ezért az Egyezmény 3. Cikkét megsértették (12. és 13. pont).

[61] Erre tekintettel megállapítható, hogy Terhelt I. rendű terhelt vonatkozásában a Be. 649. § (4) bekezdése szerinti felülvizsgálati ok fennállása miatt a felülvizsgálati eljárás érdemi lefolytatásának van helye az I. rendű terhelt 2023. január 9. napján érkezett felülvizsgálati indítványa, továbbá az I. rendű terhelt védője által és a Legfőbb Ügyészség által benyújtott felülvizsgálati indítványok alapján.

[62] 3.3. Az Egyezmény 3. Cikke alapján senkit nem lehet kínzásnak, vagy embertelen, megalázó bánásmódnak, vagy büntetésnek alávetni.

[63] Az Alaptörvény III. cikk (1) bekezdése is kimondja, hogy senkit nem lehet kínzásnak, embertelen, megalázó bánásmódnak vagy büntetésnek alávetni, valamint szolgátságban tartani.

[64] A kínzás, embertelen, megalázó bánásmód, illetve büntetés alkotmányos tartalmát az Alkotmánybíróság a 32/2014. (XI. 3.) AB határozatban vizsgálta, melynek során irányadónak tekintette az EJEK-nek az Egyezmény a 3. Cikkét értelmező joggyakorlatát. E szerint a 3. Cikkben felsorolt tilalmak közös vonása, hogy mindegyikük bizonyos fokú testi és/vagy lelki gyötrelmet, szenvedést, illetve fájdalmat okoz az érintett egyén számára. Az EJEK joggyakorlata alapján a kínzás, embertelen bánásmód vagy büntetés, illetve megalázó bánásmód vagy büntetés között egyfelől a szenvedés intenzitása alapján lehet különbséget tenni. Ennek alapján embertelen bánásmódnak vagy büntetésnek minősül minden olyan, az érintettnek komoly testi és/vagy lelki szenvedést okozó magatartás, amely nem éri el a kínzás megállapításához szükséges mértéket. Megalázónak akkor tekinthető a szabadságvesztés büntetés, ha a célja az érintett személy lealacsonyítása {Indokolás [34]-[36] és [50]. bekezdés}.

[65] Az Alaptörvény IV. cikk (2) bekezdése szerint senkit nem lehet szabadságától másként, mint törvényben meghatározott okokból és törvényben meghatározott eljárás alapján megfosztani. Tényleges életfogytig tartó szabadságvesztés csak szándékos, erőszakos bűncselekmény elkövetése miatt szabható ki.

[66] Erre tekintettel a 3/2015. Büntető jogegységi határozat 1. pontja megállapította, hogy az életfogytig tartó szabadságvesztésből feltételes szabadságra bocsátás kizárásának lehetősége az alkotmányos jogrend része, amelynek – törvényi előfeltételek megvalósulása esetén történő – bírósági alkalmazását nemzetközi szerződés nem tiltja.

[67] A Be. 659. § (4) bekezdése alapján a Be. 649. § (4) bekezdésében meghatározott esetben a felülvizsgálati indítványt a törvénnyel kihirdetett nemzetközi szerződéssel ellentétes jogszabály figyelmen kívül hagyásával, illetve a nemzetközi emberi jogi szerv döntésének alapulvételével kell elbírálni.

[68] Ennek megfelelően a hivatkozott jogegységi határozat 2. pontjában megállapította azt is, hogy a nemzetközi szerződéssel létrehozott emberi jogi szerv döntése folytán, törvényben kihirdetett nemzetközi szerződésnek megfelelő határozat meghozatala nem közvetlenül az Egyezmény, mint ítélezésre szolgáló anyagi vagy eljárási jogszabály alapján, hanem az emberi jogi szerv döntésének alapulvételével, annak magyar jogrendszerbe beillesztésével, a büntetőeljárásról szóló törvény szerinti felülvizsgálati eljárás lefolytatásával, az egyezményesértéssel nem érintett hatályos jogszabályok alkalmazásával történik.

[69] A Kúria korábban több határozatában is kifejtette, hogy az EJEK egyezményesértést megállapító döntése akkor képezi felülvizsgálati eljárás alapját, ha a törvényben kihirdetett nemzetközi szerződés valamely rendelkezésének sérelme a büntetőügyben eljáró bíróság jogerős ügydöntő határozatában, vagy az ügydöntő határozathoz vezető büntetőeljárásban valósul meg [EBH 2015.B.7. és BH 2022.41.].

[70] A Kúria tehát a konkrét ügyekben meghozott konkrét bírósági ítéletek rendelkezéseit vizsgálhatja felül, azaz a Btk. és a Be. rendelkezéseinek az eljáró bíróságok általi alkalmazását, valamint azt, hogy ezek alkalmazása során történt-e az Egyezmény megsértése vagy sem [EBH 2018.B.6.].

[71] Az egyezményesértés megállapítása miatti felülvizsgálati eljárásban – eltérő szabály nem lévén – a Be. XC. Fejezetében szabályozott, felülvizsgálatra irányadó rendelkezések alapján kell eljárni.

[72] A Be. 650. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati indítványban a jogerős ügydöntő határozat által megállapított tényállás nem támadható, a Be. 659. § (1) bekezdése szerint a felülvizsgálati indítvány elbírálásakor a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó.

[73] E rendelkezés a nemzetközi szerződés rendelkezésének megsértése miatt indult felülvizsgálati eljárásban is irányadó, ezért a Kúriának a nemzetközi emberi jogi szerv döntésének alapulvételével a jogerős határozatban megállapított tényállás alapján kell vizsgálnia, hogy a terhelt bűnösségének megállapítása tekintetében lehetséges-e a nemzetközi szerződésnek megfelelő határozat hozatala, vagy ahhoz az eljárás megismétlése szükséges.

[74] 3.4. A felülvizsgálati indítvánnyal támadott határozatban a bíróság az I. rendű terhelttel szemben az elkövetéskor hatályos Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: korábbi Btk.) alkalmazásával szabta ki a büntetést.

[75] A korábbi Btk. 40. § (1) bekezdése szerint a szabadságvesztés életfogytig vagy határozott ideig tart.

[76] A korábbi Btk. 47/A. § (1) bekezdés alapján életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabása esetén a bíróság az ítéletben meghatározza a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját, vagy a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségét kizárja. E § (2) bekezdése szerint, ha a bíróság a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségét nem zárja ki, annak legkorábbi időpontját legalább 20 évben, ha az életfogytig tartó szabadságvesztést olyan bűncselekmény miatt szabta ki, amelynek büntethetősége nem évül el, legalább 30 évben határozza meg.

[77] A korábbi Btk. 166. § (2) bekezdés b), e) és f) pontja értelmében a büntetés 10 évtől 20 évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztés, ha az emberölést nyereségvágyból, hivatalos személy sérelmére, több emberen követik el. A korábbi Btk. 17. § (1) bekezdése alapján a kísérletre a befejezett bűncselekmény büntetési tételét kell alkalmazni.

[78] A korábbi Btk. 33. § (2) bekezdés c) pontja szerint az emberölés súlyosabban minősülő esetei [166. § (2) bekezdés a)-h) pontjai] nem évülnek el.

[79] A korábbi Btk. 47/C. § (1) bekezdése azt is kimondja, hogy a bíróság az életfogytig tartó szabadságvesztésre ítéltet akkor bocsáthatja feltételes szabadságra, ha a szabadságvesztésből az elítélt letöltötte a bíróság által meghatározott időtartamot, és alaposan feltehető, hogy a büntetés célja további szabadságelvonás nélkül is elérhető.

[80] 3.5. Az ügydöntő határozatban a bíróság az I. rendű terhelttel szemben életfogytig tartó szabadságvesztést szabott ki, azonban a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségét nem zárta ki, annak legkorábbi időpontját a törvényi minimummal egyezően, 30 évben határozta meg.

[81] Az EJEB határozata a kérelemmel érintett jogerős ítéletek vonatkozásában általánosságban utalt az életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabására, a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjára és feltételeire vonatkozó magyar jogi szabályozásra, mely alapján azt is rögzítette, hogy a nemzeti jog és gyakorlat lehetőséget biztosít a kérelmezőkre kiszabott életfogytiglani szabadságvesztés célzott bírósági felülvizsgálatára.

[82] Az EJEB ezután azt vizsgálta, hogy a felülvizsgálati mechanizmus megfelel-e az EJEB esetjogában lefektetett kritériumoknak és e körben annak a szabályozásnak a hiányát kifogásolta, mely biztosítja, hogy a feltételes szabadságra bocsáthatóság érdemi vizsgálatára már 25 év elteltével sor kerülhessen.

[83] Az EJEB ítélete tehát a Pest Megyei Bíróság 5.B.330/1990/70. számú, illetve a Legfelsőbb Bíróság mint másodfokú bíróság Bf.V.1.477/2000/7. számú ítéletének meghozatala során alkalmazott valamely jogszabály egyezményesértő voltát nem állapította meg, így nem tekintette az Egyezménybe ütközőnek a bíróságok által az I. rendű terhelt vonatkozásában a büntetés kiszabása során alkalmazott korábbi Btk. 40. §-át és 47/A. §-át sem.

[84] A következőket ítélezési gyakorlat alapján az anyagi jogerő feloldására, a jogerős határozat megváltoztatására nincs törvényes lehetőség, és a megtámadott ítélet hatályban tartása indokolt, ha az EJEB nem a tényleges életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabását, és nem a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségének perbíróság általi kizárását tekintette egyezményesértőnek, hanem egy – már a büntetés-végrehajtás szakaszába tartozó – olyan felülvizsgálati lehetőség hiányát, amely az EJEB által ajánlott idő kitöltése után és a köztársasági elnök kegyelmi eljárását és döntését is garantáló módon tenné „de facto” csökkenthetővé az életfogytig tartó szabadságvesztésre ítélt büntetésének csökkenthetőségét [EBH 2018.B.6. I.].

[85] Az I. rendű terhelten szemben nem tényleges életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabására került sor, azonban a megjelölt határozatban foglalt érvelés jelen ügyben is irányadó, attól a Kúria nem kíván eltérni (Bfv.III.1450/2021/6., Bfv.I.734/2022/12.).

[86] Az EJEB Blonski és mások kontra Magyarország ügyben hozott ítélete az életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabására és a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségének meghatározására vonatkozó konkrét ítéleti rendelkezéseket nem kifogásolta, hanem feltételes szabadságra bocsátás lehetőségének felülvizsgálatára vonatkozó szabályozás hiányosságát ítélte egyezményesértőnek. Ez azonban nem az ítéletet hozó bíróságok eljárására és nem is a jogerős ügydöntő határozatra vonatkozik. Ez a hiányosság jogalkalmazással nem pótolható, hanem kizárólag jogalkotással orvosolható.

[87] Ha pedig jogalkotásra van szükség, akkor felülvizsgálati ok nem valósul meg, nem keletkezik felülvizsgálati döntési jogkör, mert a hiányzó szabályt a Kúria nem alkothatja meg, s nem pótolhatja azt az Egyezmény közvetlen alkalmazásával.

[88] Mindezek alapján az I. rendű terhelt tekintetében az EJEB ítéletében megállapított egyezményesértés a felülvizsgálati eljárásban nem orvosolható, a jogerős ügydöntő határozat megváltoztatására a Be. 662. §-a alapján nem kerülhet sor és a hatályon kívül helyezés Be. 663. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott feltételei sem állnak fenn.

[89] 5. Az I. rendű terhelt védőjének az első fokon eljáró bíróság elfogultságával, a tisztességes eljárás és védekezéshez való jog sérelmével, valamint a bizonyítási eljárás lefolytatásával, a bizonyítékok mérlegelésével, a jogerős ítéleti tényállás megalapozatlanságával és a kiszabott büntetés mértékével kapcsolatos kifogásai alapján a felülvizsgálat a törvényben kizárt.

[90] 5.1. A felülvizsgálatra okot adó eljárási szabálysértéseket a Be. 649. § (2) bekezdése taxatív módon meghatározza, az ezen kívüli eljárási szabálysértések miatt felülvizsgálatnak nincs helye.

[91] A Be. 649. § (2) bekezdés d) pontja szerint a Be. 608. § (1) bekezdés b) pontja alapján felülvizsgálatra alapot adó, feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértés, ha az ítélet meghozatalában a törvény szerint kizárt bíró vett részt.

[92] A Be. 14. § (1) bekezdés e) pontja szerint bíróként az ügyben nem járhat el az, akitől az ügy elfogulatlan megítélése egyéb okból nem várható.

[93] Az Alkotmánybíróság 25/2013. (X. 4.) AB határozata értelmében az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből fakadó alkotmányos követelmény, hogy a felülvizsgálati eljárást az elfogultsági okra alapított felülvizsgálati indítvány is megalapozhatja, azonban csak azokat illeti meg a felülvizsgálati eljárás e kizárási okra alapított lefolytatása, akik első ízben, olyan konkrét körülményt kívánnak érvényesíteni, amelyről bizonyítják, hogy a jogerős ítélet meghozatalát követően szereztek tudomást {25/2013. (X. 4.) AB határozat [46] bekezdés}.

[94] A kizárás iránti bejelentés alaposságát mindig a konkrét ügghöz kötöten, valóságos tények alapján, esetileg kell tisztázni (BH 2012.147.), azaz azt a törvényi feltételt, miszerint az ügy elfogulatlan megítélése valamely bírótól nem várható, csak az adott konkrét ügy valóságos tényei alapján lehet megállapítani, s csak olyan feltárt adatok alapján, amelyek a bíró pártatlansága iránt észszerű (megalapozott) kételyt ébreszteni alkalmasak (EBH 2014.B.4.II.). A bíró elfogultságára alapított kizárás iránti bejelentést tehát alapos és konkrét okokkal kell alátámasztani. Az elfogultság általánosság szintjén történő megfogalmazása nem alkalmas kizárási ok megállapítására (BH 2016.79.).

[95] Jelen ügyben az I. rendű terhelt védője ilyen ok fennállását nem valószínűsítette, az első fokon eljáró bíróság tagjainak elfogultságát alátámasztó ténybeli körülményt nem jelölt meg, hanem valójában a bizonyítékok mérlegelésének mikéntjét, az általa hitelesnek ítélt bizonyítékok elvetését kifogásolta. Ez azonban nem eredményezheti a pártatlanság sérelmét, az ügy résztvevőinek a bíróságtól eltérő jogértelmezése ugyanis nem ad alapot annak megállapítására, hogy az ügy elfogulatlan elbírálása az eljáró bíróktól ne lenne várható. Így a felülvizsgálati indítvány ezen hivatkozása felülvizsgálati eljárás alapját nem képezheti.

[96] 5.2. A tisztességes eljáráshoz való jog az Alaptörvény XXVIII. cikkének (1) bekezdésében meghatározott alkotmányos alapjog, melynek érvényesülését a Kúria a felülvizsgálati eljárásban – mivel az szintén nem tartozik a Be. 649. §-ában felsoroltak közé – közvetlenül nem vizsgálhatja, így az esetleges sérelme felülvizsgálatot nem alapoz meg.

[97] A védekezéshez való jog sérelméhez kapcsolódóan – a Be. 649. § (2) bekezdés d) pontja alapján, a Be. 608. § (1) bekezdés d) pontjára figyelemmel – kizárólag az jelenthet felülvizsgálati okot, ha a tárgyalást olyan távollétében tartották meg, akinek a jelenléte a törvény értelmében kötelező. A jelen ügyben ilyen hivatkozást az indítvány nem tartalmaz.

[98] 5.3. Nem vezetnek felülvizsgálatra az indítványnak az elsőfokú bíróság indokolását érintő kifogásai sem.

[99] Az indokolási kötelezettség felülbírálatra alkalmatlanságot eredményező megsértése a 2018. július 1. napjától hatályos Be. 608. § (1) bekezdésében nem szerepel a felülvizsgálatra alapul szolgáló feltétlen eljárási szabálysértések között. A Be. 608. § (1) bekezdés f) pontja az indokolási kötelezettség megsértése csak akkor alapoz meg felülvizsgálatot, ha a jogerős ítélet indokolása a rendelkező résszel teljes mértékben ellentétes. Az indítvány az elsőfokú ítélet rendelkező részének és indokolásának ilyen ellentétére azonban nem hivatkozott.

[100] 5.4. A felülvizsgálat során – miként arra a Kúria már fentebb utalt – a Be. 650. § (2) bekezdése alapján a tényálláshoz kötöttség érvényesül. A Be. 659. § (1) bekezdése alapján a bizonyítékok ismételt és eltérő értékelésének, valamint bizonyítás felvételének nincs helye, a felülvizsgálati indítvány elbírálásakor a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó.

[101] Ebből következően nem vitatható a tényállás megalapozottsága és nem kifogásolható a bíróságnak a tényállás megállapítását eredményező bizonyítékokat mérlegelő tevékenysége sem. Éppen ezért felülvizsgálati eljárásban nem vizsgálhatók a sértettek vallomásai, azok következetessége és hitelt érdemlősége, a szakértői vélemények esetleges hiányosságai, ellentmondásai, továbbá a kamerafelvételek tartalma sem.

[102] A tényálláshoz kötöttségből következően a bűnösség is csak az ítéleti tényekkel összhangban álló tényállítások alapján kifogásolható. Ebből következően az I. rendű terhelt védője indítványának azon része, mely a jogerős ítéletben megállapított tényállást anyagi jogi hibák megjelölése helyett ellentétes tények állításával támadja és a bűnösség megállapítását ezen keresztül kifogásolja, a törvényben kizárt.

[103] 5.5. Az I. rendű terhelt védője eltúlozottnak ítélte az I. rendű terhelttel szemben kiszabott büntetést, sérelmezte az enyhítő körülmények értékelésének elmaradását is.

[104] A Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontja alapján felülvizsgálatnak van helye, ha a bíróság a bűncselekmény törvénysértő minősítése miatt, illetve a Btk. más szabályának megsértésével szabott ki törvénysértő büntetést.

[105] Az I. rendű terhelt védője nem jelölte meg, hogy az eljáró bíróságok a Terhelt I. rendű terhelt terhére megállapított bűncselekményeket mely okból minősítették törvénysértően, vagy törvénysértő minősítés hiányában a kiszabott szabadságvesztés, illetve annak tartama mely mérlegelést nem tűrő büntető anyagi jogi szabályt sérti.

[106] Az egyértelműen megállapítható, hogy az irányadó, életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabását is lehetővé tévő büntetési tételkeretben az I. rendű terhelttel szemben kiszabott büntetés kötelező anyagi jogi szabályt nem sért.

[107] Amennyiben a Btk. egy büntetés kiszabására lehetőséget ad, nem lehet felülvizsgálat tárgya az, hogy a bíróság az arra vonatkozó, egyébként bírói mérlegelésre bízott döntést indokoltan vagy indokolatlanul hozta-e meg. A mérlegelési jogkörben, törvényes keretek között kiszabott büntetés mértéke a felülvizsgálati eljárásban nem támadható (BH 2017.219.II., BH 2016.264.II., BH 2012.239., EBH 2011.2387.II.).

[108] Ugyanígy nem kerülhet sor annak vizsgálatára sem, hogy a bíróságok a bünteteskiszabás során a büntetés célját, a bünteteskiszabás elveit, illetve a bünteteskiszabás során értékelhető (súlyosító, enyhítő) tényezőkről szóló 56. BK állásfoglalás iránymutatásait miként vették figyelembe (BH 2005.337.III.).

[109] Ezért az indítvány a jogerős ítélet bünteteskiszabásra vonatkozó rendelkezéseit támadó részében szintén a törvényben kizárt.

[110] **IV.** A kifejtettekre tekintettel a Kúria – mivel nem észlelt olyan eljárási szabálysértést, amelynek vizsgálatára a Be. 659. § (6) bekezdése alapján hivatalból köteles – a megtámadott határozatot – a Be. 660. § (1) bekezdése szerint tanácsulésen, a Be. 655. § (1) bekezdése szerinti összetételben eljárva – az I. rendű terhelt vonatkozásában a Be. 662. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

[111] A Kúria – a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 10. § (2) bekezdése és a Kúria ügyelosztási rendjének IV.6. pontjában írt rendelkezés alapján – öttagú tanácsban járt el.

[112] **V.** A végzés elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 6. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.

[113] Az ugyanazon jogosult általi ismételt indítvány előterjesztésének tilalma, illetve az azonos tartalmú indítvány ismételt előterjesztésének tilalma a Be. 652. § (6) és (7) bekezdésén alapul. A Be. 656. § (4) bekezdése alapján az ilyen indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja.

Budapest, 2023. október 17.

Dr. Gimesi Ágnes s.k. a tanács elnöke, Dr. Kardos Andrea s.k. előadó bíró, Dr. Domonyai Alexa s.k. bíró, Dr. Schmidt Péter s.k. bíró, Dr. Tuba István Krisztián s.k. bíró